

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»
КЗ «ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Збірник тез виступів учасників

Всеукраїнської науково-практичної конференції

**Актуальні проблеми реформування
дошкільної та початкової освіти України
у контексті євроінтеграційних процесів
(20 березня 2018 р.)**

Рівне – 2018

УДК 371: 378
ББК 88.3
П-86

Збірник тез виступів учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «**Актуальні проблеми реформування дошкільної та початкової освіти України у контексті євроінтеграційних процесів**» (20 березня 2018 р.). – Рівне : РВЦ МЕНУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2018. – 292 с.

У збірнику подано наукові тези викладачів та студентів ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука», КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія», Рівненського державного гуманітарного університету, інших ВНЗ та навчальних установ із питань реформування дошкільної та початкової освіти в контексті євроінтеграційних процесів, місця дошкільних та початкових навчальних установ в системі освіти минулого.

Організаційний комітет конференції

Роганова Марина Вікторівна – д. пед. н., проф. завідувач кафедри теорії та методики дошкільної освіти КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»;

Пагута Тамара Іванівна – к.пед.н., доцент, директор Інституту педагогічної освіти ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука»;

Марчук Оксана Олександрівна – к.пед.н., доцент кафедри педагогіки Інституту педагогічної освіти ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука»

Мельничук Лілія Борисівна – к.пед.н., доцент, завідувач кафедри педагогіки Інституту педагогічної освіти ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука»;

Колупаєва Тетяна Євстафіївна – к.пед.н., професор, завідувач кафедри педагогіки початкової освіти Рівненського державного гуманітарного університету;

Яковишина Тетяна В'ячеславівна – к.пед.н., доцент кафедри педагогіки початкової освіти Рівненського державного гуманітарного університету.

(Вихователь виставляє на краю пісочного ящика будинок, іграшки баби і діда. За допомогою дітей розповідає початок казки. Коли за сюжетом баба ліпить колобка, то діти це теж імітують з пісочком).

Вихователь: Ось і спекла баба рум'яного колобочка. Але він був дуже прудкий, веселий і йому хотілось подивитися навколо, що ж там цікавого є за будиночком. Скочив він із підвіконня і покотився по доріжці (діти виконують відповідні рухи на піску).

Прикотився до річки, а місточка немає. Як на той берег дістатися?

Давайте, діти, побудуємо місток для нашого героя.

(Діти будують місток із квасолин на піску)

Вихователь: Ось який гарний місток вийшов. Перекотився Колобок по місточку на інший берег. Коли це назустріч йому .....

(Згідно із сюжетом діти по черзі шукають героїв, хоча це не обов'язково може бути у тій послідовності, як у казці. Це може бути першим не зайчик, а ведмідь...)

Під час зустрічі із героями діти відповідають на питання вихователя:

– Який ведмідь на зріст?

– Які вуха у зайчика? А хвіст?

– Яка лисичка за характером (хитра), а зайчик?

Діти можуть імітувати рухи, звуконаслідувати...

Разом із Колобком та героями діти повторюють пісеньку.

Вихователь: Пам'ятаєте, дітки, чим закінчилася казочка? (Лисичка з'їла Колобка). А у нашій казочці цього не трапиться. Адже наш Колобок був дуже веселий, жвавий, що подружився з усіма звірятами і запросив їх у гості до баби і діда... (Після заняття можна продовжити і розгорнути елемент сюжетно-рольової гри «Герої казки в гостях у баби і діда»).

Казка забезпечує змістовне, цікаве, радісне виховання та навчання дітей, є засобом всебічного розвитку особистості. Використання казки сприяє вирішенню завдань морального, розумового, екологічного виховання, розвиває мовленнєві та математичні здібності дітей. Отже, казка є дієвим засобом активізації пізнавальної активності дітей дошкільного віку

Список використаних джерел

1. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у світі». – К. : Світоч, 2008. – 430 с.
2. Богущ А. М. Формування оціно-етичних суджень у дітей старшого дошкільного віку / А. М. Богущ, О. С. Монке. – Одеса : ПНЦ АПН України, 2002. – 239 с.
3. Ващенко Г. Виховання дослідницьких здібностей у дітей дошкільного віку / Г. Ващенко // Загальні методи навчання. – К.: Українська Видавнича Спілка, 1997. – С. 304-310.
4. Лисенко Н.В. Педагогіка українського дошкілля: У 2 частинах: Навчальний посібник / Н.В. Лисенко. – К.: Вища школа, 2006. – Ч. 1. – 302 с.
5. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка: Навчальний посібник / Т.І. Поніманська. – К. : Академвидав, 2008. – 423 с.

*Карапузь Ольга Василівна,
студентка 5 курсу,
напряму підготовки 8.010102 «Початкова освіта»,
Рівненський державний гуманітарний університет*

*Науковий керівник:
Міщенко Оксана Миколаївна,
к.пед.н., доцент, кафедра педагогіки початкової освіти,
Рівненський державний гуманітарний університет*

СУТНІСТЬ І СТРУКТУРА ОСНОВ ЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Одним з основних завдань сучасної школи є формування у дітей загальнолюдських духовних цінностей та орієнтирів. Серед них доброта, любов до ближніх, повага до навколишніх. Сьогодні стає очевидним, що будь-які порушення або відсутність культури поведінки, її моральних норм, негативно відбиваються на моральному та емоційному стані суспільства, його фізичному та психічному здоров'ї.

Проблема морального і етичного виховання знайшла втілення у державній національній програмі „Діти України”; законах України „Про освіту”, „Про загальну середню освіту”; „Концепції виховання особистості в умовах розвитку української державності”, в Указі Президента України „Про заходи щодо розвитку духовності, захисту моралі та формування здорового способу життя громадян”; „Національній доктрині розвитку освіти” та інших нормативних документах щодо навчання і виховання учнів початкової школи. Потреба у вихованні основ етичної культури у школярів зумовлена необхідністю реалізації та втілення гуманістичного підходу, що ґрунтується на ціннісному ставленні до дитини і повазі до її гідності як умови особистісного становлення [2, с. 118]

Етика – наука про мораль, її природу, структура та особливості походження й розвитку моральних норм і взаємовідносин між людьми в суспільстві.

Естетика – наука про прекрасне, естетичне виховання – це сукупність дій вихователя і вихованців у ході їх діяльності, які забезпечують формування естетичної культури особистості.

Естетична культура передбачає сформованість у людини естетичних знань, смаків, ідеалів, розвиток здібностей до естетичного сприймання явищ дійсності, творів мистецтва, потребу вносити прекрасне в оточуючий людину світ, зберігати прекрасне.

Засвоєння людиною основ естетичної культури сприяє: її розумовому розвитку, більш глибокому розумінню дійсності, розвитку сприймання, уяви, моральному формуванню особистості («естетика – сестра етики»); трудовому, фізичному вихованню («красиве тіло – здорове тіло»), духовному збагаченню.

«Краса – могутній засіб виховання чутливості душі, – писав В.О. Сухомлинський. – Це вершина, з якої ти можеш побачити те, чого без розуміння і почуття прекрасного, без захоплення і натхнення ніколи не побачиш. Краса – це яскраве світло, що осяває світ. При цьому світлі тобі відкривається істина, правда, добро; осяяний цим світлом, ти стаєш відданим і непримиреним. Краса вчить розпізнавати зло і боротися з ним. Я б назвав красу гімнастикою душі – вона випрямляє наш дух, нашу совість, наші почуття і переконання. Краса – це дзеркало, в якому ти бачиш сам себе і завдяки йому так чи інакше ставишся сам до себе» [1, с. 50]

На сучасному етапі розрізняють дві етичні системи. Перша переважає у Західній Європі та Америці. Згідно з нею заради досягнень навіть великого добра не можна допускати «мале зло». Для прихильників другої системи (вона є панівною у країнах СНД) поєднання добра і зла цілком прийнятне.

Головним завданням етичної освіти є формування моральних понять про доброзичливість, справедливість, гуманність, дружбу. Для формування етичної культури молодших школярів виділяють спеціальні методи: етичні бесіди, розповіді, роз’яснення етичних понять і норм, навчання, використання творів літератури і мистецтва, позакласні і позашкільні заходи.

Молодший шкільний вік – це особливий етап у формуванні ставлення людини до навколишнього світу. Цей вік сприятливий для формування дітей основ культури поведінки: вони схильні до наслідування, вірять дорослим. Разом з тим особистий досвід спілкування дитини дуже бідний. Учень часто може бути нечемним, лише в силу незнання того коли, де і як треба діяти. Нерідко діти засвоюють правила гарного тону, однак усвідомлення дитиною своєї поведінки, своїх дій не відбувається. В частини дітей помітне відставання навичок і звичок культури поведінки від знання правил. Досягти цього можна систематичним приучуванням

школярів до виконання правил. Але які б не були змістовні і цікаві заняття, основна робота з нагромадження досвіду правильної поведінки проходить у повсякденному житті, на уроках, у роздягальні, по дорозі додому, під час відвідування кіно, на прогулянці [3, с. 89].

Звичайно треба знати, як і в якому напрямку треба діяти. Для цього потрібно проводити анкетування, або ж такі завдання, що в ході їх виконання діти розкриють своє справжнє ставлення до різноманітних ситуацій, наприклад завершити недописану тезу «Добре жити, коли ...», «Погано жити, коли ...» та інше. З відповідей дітей можна дізнатися, над якою проблемою виховання слід працювати.

Суспільство розвивається, і перед ним стоїть завдання подальшого поліпшення (роботи) морального виховання підрастаючого покоління, адже моральне виховання

покликане виробляти у підростаючого покоління тверді переконання, і навички поведінки, узагальнення етичних уявлень.

Кожному вчителю, на наш погляд, необхідні знання трьох ступенів морального виховання. На першому ступені відбувається засвоєння початкових правил поведінки, розвиваються моральні почуття; на другому – формуються **етичні поняття**; на третьому – виробляються моральні переконання, стійкі звички поведінки, продовжується розвиток моральних почуттів. Ступені морального виховання не завжди збігаються з віковими ступенями розвитку, тому й особливістю морального виховання має стати одночасне, а не по чергове формування моральних якостей, як єдності і взаємозв'язку свідомості, почуттів і поведінки. Моральне виховання – це завжди активний, двобічний процес.

Основи морального виховання людини закладаються в дошкільному віці, коли їй бракує власних критеріїв, вони тільки формуються. У дитини немає критичного підходу до моральних оцінок, але вона «хоче знати, що добре, що погано». В цьому віці вона виробляє основи своєї етики.

Організація життєдіяльності молодших школярів потребує безпосереднього впливу на них і взаємодії з ними. Це має стати своєрідним фундаментом, на якому базується і діяльність, і спілкування, і стосунки, і поведінка школярів. Соціальний розвиток молодших школярів потребує рішучого переведення їх з позиції виконавця у позицію активного учасника, співавтора, автора і співвиконавця всього виховного процесу. Адже відома істина стверджує, що бездумний виконавець ніколи не стане господарем ситуації.

В реальному житті нашого суспільства наступив той період, коли необхідно усвідомити, якщо не буде вирішена проблема розвитку і становлення моральної особистості молодших школярів, то ні про які перетворення в нашому реальному житті не може бути й мови. При цьому доцільно уникати однобічного підходу до визначення цілей і змісту виховання [3, с. 105]

Сьогодні виховання повертається до народних джерел. Ще К. Ушинський писав: «За змістом наші прислів'я важливі до початкового навчання тим, що в них як в дзеркалі відбилосся народне життя з усіма своїми мальовничими особливостями, можливо, нічим не можна так ввести дитину в розуміння народного життя, як пояснювати їй значення народних прислів'їв» [2, с. 96]. Цікаво, що більшість з них не втратила з століттями своєї виховної цінності, це сталося тому, що маленькі перлинки народної творчості закріпили тільки найважливіше з досвіду минулих поколінь, те, що має стати нормою життя людини і її поведінки.

В сучасних умовах, коли Україна переживає значні соціально-економічні та політичні зрушення, актуалізували низку проблем, пов'язаних з духовним життям: дефіцит милосердя і взаєморозуміння, вияви байдужості й безсердечності. Традиційні виховні методи й прийоми не дають бажаних результатів, тому потрібні нові виховні технології. Отже підручники, навчальні посібники місять безліч прислів'їв і приказок. Слід лише вміло їх використовувати у роботі. Наприклад, робота з виховання етичної культури буде ефективна, якщо вона проводиться не від випадку до випадку, а у визначеній системі. Сам учитель повинен бути зразком поведінки. Треба виховувати дітей своєю любов'ю, не слід боятися бути добрим, ніжним, ласкавим. Багато ситуацій можна вирішити за допомогою ласки, жарту, казки. Без ласкавих слів дитина все одно, що без сонячного світла.

У цілому в школі необхідна система естетичного виховання, що охоплює різні боки формування особистості через навчання, працю, суспільну діяльність, дозвілля, спілкування з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів. Так, наприклад, молодші школярі намагаються не тільки сприймати прекрасне, але й передавати свій емоційний стан, хоча часто не можуть висловити свої почуття. Окремі школярі проявляють свої здібності в тому чи іншому виді мистецтва, але в основному вони наслідують дорослих і нерідко переймають у них поганій смак в одязі, поведінці тощо.

Педагогічна етика має багаті, але, на жаль, ще маловивчені традиції. У наш час вона розвивається все більш інтенсивно, але ще мало позитивних результатів. Нові вимоги, які пред'являються до сучасної школи й учителя, викликають необхідність пропаганди і нових досліджень в області педагогічної етики. У деяких школах запроваджено уроки етики, що підвищує можливості вчителів в етичному освіті і моральному освіті учнів. Вчений А.С. Макаренко підкреслював, що між свідомістю і поведінкою є «канавка», яку треба заповнити досвідом практикою поведінки. Ця думка націлює вчителя на те, щоб не обмежувати

виховання учнів моральним освітою, а цілеспрямовано формувати у них стійкий тип поведінки, сприяти нагромадженню морального досвіду.

Список використаних джерел

1. Боришевський М. Й. Ціннісні орієнтації в особистісному становленні сучасної молоді / М. Й. Боришевський // Проблеми загальної та педагогічної психології: [Зб. наук. праць Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України] / За ред. С. Д. Максименка. – К., 2003 – Т. V. – 251 с.
2. Савченко О. Я. Виховний потенціал початкової освіти: посібник для вчителів і методистів початкового навчання / О. Я. Савченко. – К. : Богданова А.М., 2009. – 225 с.
3. Вознюк Н. М. Етико-педагогічні основи формування особистості / Н. М. Вознюк – К. : Центр навч. л-ри, 2005. – 196 с.

*Ковальська Вікторія Вікторівна,
студентка I курсу магістратури,
спеціальність 013 «Початкова освіта»,
Рівненський державний гуманітарний університет*

*Науковий керівник:
Бісовецька Людмила Андріївна,
к.філол.н., доцент кафедри теорії
і методик початкової освіти,
Рівненський державний гуманітарний університет*

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРНОМОВЛЕННЄВИХ ЗНАТЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Ставлення до мови, потреба розвивати культуру мовлення формується передусім в сім'ї. Батьки закладають найпевніші основи поваги й любові до рідного слова. Школа додає теоретичних знань і практики, а далі у рамках суспільних впливів, культурного оточення, навчання, засобів масової інформації приходиться досвід користування словом, збагачується лексика, поліпшується чистота мовлення. Але за однієї умови – подолання лінощів і бажання наполегливо працювати над своєю особистістю.

Мовна характеристика – невід'ємна частина індивідуальної характеристики людини, віддзеркалення її загальної культури. Рівень мовної культури людини свідчить про її духовність чи бездуховність, інтелект чи невігластво, повно- чи меншовартість. Культура мовлення здавна була об'єктом багатьох досліджень вітчизняних учених: І. Білодід, М. Жовтобрюх, О. Біляєв, М. Ільяш, А. Коваль, М. Пилинський, В. Русанівський, С. Єрмоленко, Н. Бабич, О. Сербенська, П. Дудик, Л. Мацько та інші. Про це свідчать різноманітні визначення самого поняття залежно від того, що береться за основу. С. Єрмоленко зазначає, що «культура мовлення пов'язана, з одного боку, з правильністю мови, а з другого – з мовною майстерністю, стилістичним чуттям слова, доречністю використання варіантних мовних форм». М. Ільяш вважає, що культура мовлення – це 1) володіння літературними нормами на всіх мовних рівнях, в усній та писемній формі мовлення, вміння користуватися мовностилістичними засобами і прийомами з урахуванням умов і мети комунікації; 2) упорядкована сукупність нормативних мовних засобів, вироблених практикою людського спілкування, які оптимально виражають зміст мовлення і задовольняють умови та мету спілкування; 3) самостійна лінгвістична дисципліна.

Як зазначає Н. Бабич, поняття культура мовлення має теоретичний (достатньо висвітлений у ґрунтовних працях) і практичний аспект, який не може бути вичерпаний ніколи, бо виявляє себе щоразу для кожного мовця неповторно, не може передбачити всі можливості ситуації функціонування індивідуального мовлення [1, с. 28]. Таким чином, культура мовлення – це нормативність і доцільність викладу інформації, тобто філологічне і психолого-педагогічне обґрунтування використання граматичних структур відповідно до умов і вимог конкретної ситуації.

Виховувати мовленнєву культуру потрібно розпочинати з раннього дитинства, і чи не провідна роль у цьому належить найближчому оточенню дитини – сім'ї та вчителю початкової школи. Це середовище, в якому особистості передається виховний соціальний досвід народу, багатство духовної культури, національна ментальність. Відомо, що до п'яти років дитина оволодіває 60 % загального лексичного запасу, який забезпечує можливість

ЗМІСТ

Секція 1. Спадщина В.Сухомлинського в контексті пріоритетів освіти ХХІ ст.

Андронатій Л. А., Ватаманюк Г. П. Використання літературних творів В.О. Сухомлинського в освітньому процесі дошкільної освіти	5
Ватаманюк Г. П. Погляди В. Сухомлинського на професійні якості педагога у формуванні культури мовлення дітей дошкільного віку	8
Карпенко Л. С., Марчук О. О. Моральне виховання особистості в педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського	10
Кухновець О. М., Петрук О. М. Василь Сухомлинський про роль сім'ї у вихованні особистості	13
Луць С. С., Петрук О. М. Василь Сухомлинський про важливі якості учителя - вихователя	15
Тимчишин Л. В., Ватаманюк Г. П. Готовність дитини до навчання у школі в педагогічному вимірі В. О. Сухомлинського	18
Ульмер І. І. Спадщина В. Сухомлинського в контексті пріоритетів сучасної освіти	20
Чипинюк Н. В., Петрук О. М. Поради Василя Сухомлинського щодо організації морального виховання дітей	22

Секція 2. Дошкільна та початкова освіта в Україні: перспективи та проблеми реформування

Андрощук О. М., Міськова Н. М. Особливості ознайомлення з величинами у початковому курсі математики на сучасному етапі	25
Арамишин К. В., Лук'яник Л. В. Збагачення мовлення учнів початкових класів етнокультурознавчою лексикою на уроках читання	27
Вітковська С. Р. Розвиток літературних здібностей учнів початкової школи на уроках української мови та в позаурочний час	29
Вітренко А., Роганова М. В. Розвиток спілкування між дітьми старшого дошкільного віку в процесі ігрової діяльності	33
Гривіцька Р. В., Міщеня О. М. Цінності вчителя початкових класів в сучасних умовах розвитку освіти	35
Дем'ян С. М., Хом'як О. А. Проблема підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до професійної діяльності	37
Дем'янчук А. С., Марчук О. О. Сутність педагогічного поняття «патріотичне виховання» дошкільників	39
Деркач Т. В., Бісовецька Л. А. Основи методики навчання граматики в початкових класах	41
Дубич Ю. В., Мельничук Л. Б. Формування у старших дошкільників уявлень про рідне місто	45
Дьоміна В. В. Підготовка педагогів до виховання дітей-білінгвів	48
Єфименко Л. М. Теоретичні аспекти виховання комунікативної толерантності у майбутніх фахівців дошкільної освіти	50
Журавель О. С., Єфименко Л. М. Комунікативна толерантність вихователя дошкільного закладу	52
Задолинна О. Ф., Третяк О. М. Сутність мультимедійних технологій у початковій школі	54
Ісак А. Я., Мельничук Л. Б. Використання казки як засобу пізнавальної активності дітей дошкільного віку	57

Карапузь О. В., Міщеня О. М. Сутність і структура основ етичної культури молодших школярів	60
Ковальська В. В., Бісовецька Л. А. <i>Формування культурномовленнєвих знань, умінь і навичок на уроках української мови</i>	63
Ковальчук М. В., Сойко І. М. Методика проведення спостережень учнів за змінами в природі	66
Максимчук Н. С. Формування готовності майбутніх вихователів до ознайомлення дітей з народознавством	68
Мариніна І. В., Яковишина Т. В. Дошкільна та початкова освіта в Україні: перспективи та проблеми реформування	71
Мідяківська Т. А., Яковишина Т. В. Уроки образотворчого мистецтва в сучасній початковій школі	74
Мись К. Ю., Лук'яник Л. В. Упровадження творчих завдань у процес формування креативних умінь і навичок учнів початкових класів на уроках української мови	76
Мисько І. П., Сойко І. М. Інтерактивні технології як засіб навчання у початковій школі	79
Момотюк О. М., Мельничук Л. Б. Теоретичні основи підготовки майбутніх вчителів плчаткової школи до інноваційної діяльності	82
Пахнюк Х. В., Пагута Т. І. Формування логіко-математичних компетентностей у старших дошкільників	84
Петрик Т. А., Бісовецька Л. А. Комплексний підхід до вивчення слова на уроках української мови в початкових класах	87
Попова О. В. Формування емоційного інтелекту молодших школярів засобами театралізації	89
Приймак С. І., Боровець О. В. Проблеми та перспективи проектної діяльності учнів у позаурочній роботі	93
Промська К. В., Мілаш О. О. Використання ігор в процесі виховання самостійності дітей молодшого дошкільного віку у самообслуговуванні	95
Роганова М. В. Професійна підготовка педагога дошкільної освіти в контексті культури	98
Свіщевська О. І., Мельничук Л. Б. Розвиток творчих здібностей дошкільників засобами нетрадиційних художніх технік	99
Сидорук Ю. М., Петрук О. М. Шляхи удосконалення фізичного виховання дітей дошкільного віку	103
Сириця В. Є., Ярославцева М. І. Предметно-ігрове середовище як складова педагогічного процесу в закладі дошкільної освіти	105
Сирова Ю. В. Організаційно-педагогічні засади методичної роботи в закладах дошкільної освіти України	109
Сойко І. М. Особливості проведення інтегрованих уроків у початковій школі	112
Стаднік Л. В., Лук'яник Л. В. Збагачення мовлення учнів початкових класів українською фразеологією	114
Стоян Л. О., Мельничук Л. Б. Засоби, методи і прийоми розвитку творчості старших дошкільників у художньо-мовленнєвій діяльності	117
Стоян М., Мельничук Л. Б. Роль гри у формуванні екологічної компетентності дошкільників	120
Тарасенко Ю. В. , Ярославцева М. І. Розвиток моторики дитячої руки і підготовки її до письма	123
Токарська К. М., Міщеня О. М. Структура педагогічної майстерності майбутнього вчителя початкової школи	125
Федоренко В. В., Лук'яник Л. В. Теоретико-практичні основи формування дикції як компонента техніки мовлення	132
Шеремет М. С., Лук'яник Л. В. Типові помилки учнів початкових класів в	135

умовах інтерферентного оточення	
Шульгач Е. В., Мельничук Л. Б. Взаємодія з дорослими як умова морального виховання дітей молодшого дошкільного віку	137
Юрковська І. В., Лук'яник Л. В. Методика вивчення фонетико-орфоепічного матеріалу в початковій школі	141
Яковишина Т. В. Значення педагогічної технології «тайм-менеджмент» в актуалізації потенціалу освітнього середовища сучасного університету	143

Секція 3. Соціальна педагогіка та практична психологія у контексті професійної підготовки фахівців вищої освіти	
Савченко Л. Л. Соціокультурне середовище як фактор освітньо-виховної діяльності у ВПНЗ	146

Секція 4. Інтеграція дошкільної та початкової освіти України до європейського та світового освітнього простору	
Жук Н. В., Марчук О. О. Єдність і взаємозв'язок завдань виховання дошкільників в контексті євроінтеграційних освітніх процесів	150
Кравець Н. В. Використання інтерактивних форм роботи в освітньому процесі сучасного закладу освіти	152
Колупасва Т. Є. Елементи дистанційного навчання у підготовці майбутнього вчителя початкових класів	156
Марчук О. О. Впровадження педагогічних здобутків вчителів початкових шкіл Волинської губернії к контексті реформування освіти України	158
Палінкаш В. І., Красовська О. О. Модель професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи у галузі мистецької освіти засобами інноваційних технологій	161
Пехарєва С. В., Пехарєва А. С. Сутність і особливості реформування управлішшя дошкільними навчальними закладами в Україні	164
Савінова Н. С. Реалізація ідей нової української школи у формуванні освітнього простору «школи суб'єкт-суб'єктної взаємодії»	167
Шквородюк Л. В. Сучасна інклюзивна початкова освіта України в контексті європейської інтеграції	171

*Редакційно-видавничий центр
Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'янчука,
33027, м. Рівне, вул. ім. академіка Степана Дем'янчука, 4
Наклад: 50 примірників.
Підписано до друку 13.03.2018 р.
Друк офсетний.*